

**REVISIÓ DEL
PLA DIRECTOR SECTORIAL DE CARRETERES
(ILLA DE MALLORCA)**

**DOCUMENT NÚM. 3
NORMES**

Novembre 2009

ÍNDEX

NORMA-1: ABAST I CARÀCTER DEL PLA.....	3
NORMA-2: VIGÈNCIA I REVISIÓ DEL PLA	4
NORMA 3: CIRCUMSTÀNCIES JUSTIFICATIVES DE LA REVISIÓ	5
NORMA 4: VINCULACIÓ DEL PLANEJAMENT URBANÍSTIC MUNICIPAL	6
NORMA 5: ADAPTACIÓ DEL PLANEJAMENT URBANÍSTIC MUNICIPAL EN EL CAS D'OBRES INCLOSES AL PROGRAMA DE CONSTRUCCIÓ DEL PLA.....	8
NORMA 6: MODIFICACIÓ PUNTUAL DEL PDSCMa.	9
NORMA 7: OBRES PREVISTES A L'AVANÇ D'ORDENACIÓ (FASE 2).....	10
NORMA 8: CANVIS DE TITULARITAT A LA XARXA I REALITZACIÓ D'OBRES SOBRE TRAMS LA TITULARITAT DELS QUALS NO CORRESPON AL CONSELL INSULAR DE MALLORCA	11
NORMA 9: CARACTERÍSTIQUES TÈCNiques DE LES OBRES DE CONSTRUCCIÓ.	12
NORMA 10: FACTORS AMBIENTALS A TENIR EN COMPTE ALS PROJECTES I ESTUDIS DE CARRETERES.	14
NORMA 11: ESTUDIS INFORMATIUS	16

NORMA-1: ABAST I CARÀCTER DEL PLA

La present Revisió del Pla director sectorial de carreteres per a l'illa de Mallorca (d'ara endavant PDSCMa) regula el planejament, projecció, execució i gestió del sistema general de carreteres de l'illa de Mallorca.

El seu caràcter és el corresponent a un pla director sectorial conforme a les determinacions de la **Llei 14/2000**, de 21 de desembre, d'ordenació territorial.

Les determinacions del PDSCMa, així com el seu abast normatiu, s'estableixen als següents documents que l'integren:

- Plànols d'ordenació (classificació funcional, programa de construcció i característiques tècniques a la fase 1)
- Plànols de zones de reserva vial
- Les presents normes
- Programa d'actuació i característiques tècniques de la xarxa (fase 1)

Els documents corresponents a la fase 2 del programa de construcció del PDSCMa tenen el caràcter d'avanç d'ordenació, tenint només caràcter normatiu en allò que es refereix a la determinació de les franges de reserva vial i a la possibilitat de la seva incorporació al programa d'actuació del PDSCMa, conforme al disposat a la norma 7.

La resta de documents del PDSCMa tenen caràcter merament informatiu.

NORMA-2: VIGÈNCIA I REVISIÓ DEL PLA

Es fixa com a termini de vigència del PDSCMa el període de vuit anys, comptats a partir de la seva data d'entrada en vigor.

El PDSCMa s'haurà de revisar obligatòriament amb una antelació mínima d'un any respecte a la data del termini de la seva vigència.

El PDSCMa entrarà en vigor el dia següent a la seva publicació al BOIB.

NORMA 3: CIRCUMSTÀNCIES JUSTIFICATIVES DE LA REVISIÓ

Sense perjudici de la revisió obligatòria del PDSCMa, regulada a la norma anterior, es podrà efectuar la revisió del PDSCMa quan es doni qualcuna de les circumstàncies següents:

- a) Alteració o variació substancial de les previsions de creixement de la població i de l'activitat econòmica.
- b) Alteració o variació substancial del model territorial actual, com a conseqüència de la implantació de grans equipaments o d'infraestructures.
- c) La concurrència d'altres circumstàncies sobrevingudes respecte a factors bàsics del planejament.
- d) El compliment del Programa de construcció en una proporció superior al 60%, d'acord amb la valoració econòmica del PDSCMa.

NORMA 4: VINCULACIÓ DEL PLANEJAMENT URBANÍSTIC MUNICIPAL

Atenent al caràcter d'interès públic de caràcter supramunicipal, les determinacions del PDSCMa són directament aplicables en els termes en ell previst, amb independència del deure d'adaptació del planejament urbanístic municipal en els termes establerts a la norma 5.

A la primera formulació o revisió dels planejaments urbanístics municipals es fixaran les franges de terreny destinades a l'ampliació o condicionament de les carreteres existents, i a la construcció de noves carreteres o variants conforme a les previsions tant de la fase 1 com de la fase 2 del PDSCMa.

Les franges de terreny incloses al document Plànols de zones de reserva vial d'aquest Pla o definides per estudis informatius redactats i aprovats a aquest efecte s'han de recollir íntegrament.

Per a les carreteres no incloses al document esmentat o a estudis informatius, les zones de reserva s'han de referir als elements següents, amb les amplàries de franja de terreny que s'indiquen, d'acord amb la **Llei 5/1990**, de 24 de maig, de carreteres de la comunitat autònoma de les Illes Balears:

- Noves carreteres de 2 carrils: 75 m
- Noves vies de 4 o més carrils: 150 m
- Duplicacions de calçada: 100 m
- Condicionaments: 50 m
- Variants:
 - Nova variant de 2 carrils: 75 m
 - Duplicació de calçada en variant existent: 100 m
 - Nova variant de 4 carrils: 150 m

A la resta de la xarxa, la franja de reserva podrà reduir-se a 25 m.

Les franges de reserva vial podran ampliar-se als enllaços i interseccions de manera convenient per tal d'atendre les necessitats del seu traçat.

En els procediments de primera formulació o revisió dels instruments de planejament urbanístic municipals, quan dins el terme municipal corresponent existeixin previsions del PDSCMa de construcció de noves carreteres o variants sense zona de reserva definida en aquest Pla o en un estudi informatiu aprovat, s'haurà de sol·licitar abans de la seva

aprovació inicial informe de l'òrgan del Consell Insular de Mallorca competent en matèria de carreteres, per tal de coordinar les corresponents actuacions de les dues administracions afectades.

L'òrgan del Consell Insular de Mallorca competent en matèria de carreteres redactarà en el termini de 2, 4 o 6 anys segons l'actuació a partir de la data d'entrada en vigor del PDSCMa els estudis informatius pertinents per definir les zones de reserva vial corresponents a les variants i vies de nou traçat que no apareixen incloses al document Plànols de zones de reserva vial, d'acord amb la norma 11.

Per aprovar els plans municipals, serà obligatori i vinculant l'informe de l'òrgan del Consell Insular de Mallorca competent en matèria de carreteres.

NORMA 5: ADAPTACIÓ DEL PLANEJAMENT URBANÍSTIC MUNICIPAL EN EL CAS D'OBRES INCLOSES AL PROGRAMA DE CONSTRUCCIÓ DEL PLA

D'acord amb l'article 15 de la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial, les determinacions del PDSCMa vinculen als instruments de planejament urbanístic municipal; per la qual cosa, els municipis on s'ubiquin les actuacions previstes en el programa de construcció els han d'adaptar en el termini màxim d'un any a partir de l'entrada en vigor del PDSCMa. Si l'adaptació no es produeix dins aquest termini, el Consell Insular de Mallorca podrà subrogar-se en l'exercici de les competències municipals per fer-ne la redacció i la tramitació.

En el cas que dins el territori d'un municipi es localitzin variants o vies de nou traçat les zones de reserva de les quals no apareguin al document Plànols de zones de reserva vial del PDSCMa, en el procediment d'elaboració del corresponent estudi informatiu es donarà audiència per un termini dos mesos a l'ajuntament o ajuntaments afectats, per tal que puguin formular les al·legacions o suggeriments que considerin oportuns. L'aprovació dels esmentats estudis informatius, una vegada publicat l'acord corresponent en el BOIB, vincularà al planejament urbanístic municipal en els mateixos termes prevists en el paràgraf anterior i en el paràgraf primer de la norma 4.

NORMA 6: MODIFICACIÓ PUNTUAL DEL PDSCMa.

Es considerarà modificació puntual del PDSCMa la variació de qualcuna de les seves determinacions que no alteri la coherència entre previsions i ordenació de manera tal que en faci necessària una revisió global, i, en particular, el casos següents:

- a) Canvi del tipus d'actuació previst a una determinada obra del Programa de construcció
- b) La previsió, per causes sobrevingudes, de qualcuna nova actuació no considerada en cap de les dues fases del PDSCMa.
- c) La modificació del traçat de les franges de reserva vial, mesurada en la projecció vertical sobre l'eix del traçat original dels punts d'intersecció de les línies que delimiten ambdues franges, original i modificada, en una magnitud que superi la longitud d'aquest eix en les proporcions següents:
 - Condicionaments: 20%
 - Resta d'obres de construcció: 30%

La modificació puntual del PDSCMa consistirà, normalment, en un estudi previ o informatiu, segons els casos, redactat segons el que es disposa a la **Llei 5/1990**, de 24 de maig, de carreteres de la comunitat autònoma de les Illes Balears, que s'elaborarà per part de l'òrgan del Consell Insular de Mallorca competent en matèria de carreteres i, per a la tramitació, se seguirà el mateix procediment que a la redacció del PDSCMa.

La Modificació aprovada, una vegada publicat l'acord corresponent en el BOIB, vincularà al planejament urbanístic municipal en els mateixos termes prevists a les normes 4 i 5.

NORMA 7: OBRES PREVISTES A L'AVANÇ D'ORDENACIÓ (FASE 2)

Previ estudi justificatiu i aprovació del Ple del Consell Insular de Mallorca, les obres previstes a la fase 2 del PDSCMa, a nivell d'avanç d'ordenació, podran ser incorporades al Programa de construcció de la fase 1.

NORMA 8: CANVIS DE TITULARITAT A LA XARXA I REALITZACIÓ D'OBRES SOBRE TRAMS LA TITULARITAT DELS QUALS NO CORRESPON AL CONSELL INSULAR DE MALLORCA

El Consell Insular de Mallorca podrà acordar amb les corporacions municipals convenis de lliurament de trams de vies que han esdevingut urbans o que han perdut la seva funció de comunicació preferent interurbana.

El Consell Insular de Mallorca podrà establir convenis per realitzar obres incloses al PDSCMa, qualsevol que sigui la titularitat de la carretera objecte del conveni.

Així mateix, el Consell Insular de Mallorca podrà establir convenis per col·laborar en el finançament de obres no incloses al PDSCMa, del tipus de rondes o vies de caràcter urbà, ordenades als planejaments urbanístics municipals vigents, en la mesura que puguin contribuir, de manera significativa, a la resolució dels problemes vinculats al trànsit de pas per les poblacions.

La realització de noves variants de població s'haurà de coordinar amb l'adequació del tram urbà o de la travessera a la qual substitueixen.

NORMA 9: CARACTERÍSTIQUES TÈCNIQUES DE LES OBRES DE CONSTRUCCIÓ.

Característiques tècniques mínimes

Les obres de construcció definides al present PDSCMa tendran les característiques tècniques mínimes específiques a l'Annex núm. 1 a les Normes, segons la correspondència següent:

1. Autovies i autopistes: **Condicions A.**
2. Vies ràpides i carreteres convencionals de nou traçat: **Condicions B.**
3. Condicionaments:
 - Condicionament a la xarxa primària bàsica: **Condicions B.**
 - Condicionament a la xarxa de primària complementària: **Condicions C.**
 - Condicionament a la xarxa secundària: **Condicions C.**
 - Condicionament a la xarxa secundària complementària: **Condicions C.**

Les condicions expressades seran d'obligat compliment en tots els projectes de construcció, excepte en el cas de carreteres que discorren per espais protegits per la **Llei 4/1989**, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestre, per la **Llei 5/2005**, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO) o per la **Llei 1/1991**, de 30 de gener, d'espais naturals i règim urbanístic de les àrees d'especial protecció o per espais inclosos dins la Xarxa Natura 2000, o en altres circumstàncies excepcionals degudament justificades.

Per a les obres de dotació de tercers carrils a la xarxa primària bàsica, s'estarà a les condicions de carretera existent.

Excepcionalment i després d'una justificació exhaustiva, per al cas d'itineraris complets en què s'adopti la solució d'autovia al llarg de tot el recorregut, construïda mitjançant duplicació de calçada sobre carretera existent, podran adoptar-se les característiques tècniques mínimes contingudes l'Annex 1: Condicions A: Altres Funcions, quan es compleixin les condicions següents:

- a) Les condicions s'aplicaran sobre l'itinerari complet.
- b) Deuran adoptar-se les mesures de transició oportunes que assegurin una adequada acomodació de la velocitat a les àrees d'encontre amb vies de millors condicions tècniques.

Altres condicions

Complementàriament, i per als aspectes no regulats a l'apartat anterior, s'ha de seguir la normativa vigent en matèria de carreteres i, en particular, les normes i instruccions de la Direcció General de Carreteres del Ministeri de Foment.

NORMA 10: FACTORS AMBIENTALS A TENIR EN COMPTE ALS PROJECTES I ESTUDIS DE CARRETERES.

Tots els projectes de construcció de carreteres incorporaran les mesures necessàries per tal d'assegurar la seva integració ambiental i paisatgística a l'entorn en què s'ubiquen, per a la qual cosa deuran considerar, almenys, els següents aspectes: mesures destinades a evitar impactes sobre la pèrdua de sòl i els processos d'inundació, la preservació de la biodiversitat i la incorporació de passos de fauna, l'adaptació a la topografia i al caràcter del territori i la limitació dels efectes de contaminació atmosfèrica i sonora.

En particular, els projectes de construcció que, en compliment de la legislació vigent, tinguin que incloure un estudi d'avaluació d'impacte ambiental hauran d'identificar els impactes ambientals previsibles, d'acord amb la relació, no limitant, continguda a l'annex núm. 2 de les Normes, així com justificar les opcions de disseny adoptades per a la seva prevenció o minoració, quan aquestes siguin significatives. Aquests estudis determinaran, específicament, les possibles afeccions sobre els valors patrimonials i jaciments arqueològics, definint, en el seu cas, les mesures de protecció pertinents així com les prospeccions i excavacions d'urgència.

Els projectes incorporaran al Plec de prescripcions tècniques de l'obra, amb caràcter obligatori, les condicions derivades del treball previ de valoració i correcció d'impactes, segons el següent esquema indicatiu:

Condicions generals o relatives a la protecció de l'entorn durant les obres:

- Prevenció de danys i restauració de superfícies contigües a l'obra.
- Prevenció de danys i restauració de superfícies ocupades temporalment.
- Protecció de l'arbrat existent.
- Protecció de la llera i riberes dels cursos d'aigua travessats per la traça o pròxims a aquesta.
- Criteris per a la localització, explotació i restauració de dipòsits de sobrants.
- Acabat superficial de les àrees remodelades.
- Mesures de protecció dels elements del patrimoni històric i cultural.

Condicions particulars o relatives a la definició i execució de determinades unitats d'obra:

- Esbrossada del terreny
- Enderrocs
- Excavació de l'esplanació
- Excavació de rases i pous
- Voladures
- Terraplens
- Condicionament d'àrees especials: àrees entre enllaços, illetes de glorietses e interseccions, embocadures de túnels, etc.
- Enjardinaments i restauració vegetal, que deuran efectuar-se amb espècies mediterrànies, preferentment autòctones i amb pocs requeriments hídrics, excepte quan es disposen d'aigües depurades per al reg.
- Unitats d'obra permanents, correctores d'impacte ambiental, tal com pantalles acústiques, passos de fauna, etc.

Els projectes de construcció inclouran la definició constructiva de les mesures correctores d'impacte ambiental, amb la dotació pressupostària corresponent.

Afecció d'espais naturals protegits

Els projectes de construcció hauran de ser objecte d'avaluació d'impacte ambiental d'acord amb la **Llei 11/2006**, de 14 de setembre, d'avaluacions d'impacte ambiental i avaluacions ambientals estratègiques a les Illes Balears.

En el cas que el projecte afecti a un àrea natural protegida que conti amb Junta Rectora o Patronat, serà sotmès al seu informe.

Estudis Informatius

El procés d'avaluació d'alternatives dels estudis informatius es consideraran, entre altres, els factors mediambientals següents:

- Superfície de vegetació natural afectada
- Afecció paisatgística
- Biodiversitat
- Valors etnològics i de construcció tradicional
- Patrimoni històric i arqueològic.

NORMA 11: ESTUDIS INFORMATIUS

En desenvolupament del PDSCMa s'hauran de redactar, almenys, els estudis informatius (EI) següents:

1. El per determinar les zones de reserva vial pendents de definició corresponents a projectes de la fase 1

Els terminis per redactar els estudis informatius seran:

- Any 2010
 - Variant de Sineu (Codi: 1.VAR.13)
 - Variant de Llubí Est (Codi 1.VAR.10)

- Any 2012
 - Variant d'Artà Nord (Codi: 1.VAR.07)
 - Variant de Campanet (Codi: 1.VAR.17)

2. El per determinar les zones de reserva vial pendents de definició corresponents a projectes de la fase 2

Els terminis per redactar els estudis informatius seran:

- Any 2012
 - Variant de Campos (Codi: 2.VAR.03)

- Any 2014
 - Variant de Manacor Sud (Codi: 2.VAR.01)
 - Variant de Manacor Oest (Codi: 2.VAR.02)
 - Variant d'Artà Sud (Codi: 2.VAR.05)
 - Variant d'Andratx Est (Codi: 2.VAR.06)
 - Variant de s'Alqueria Blanca Sud (Codi: 2.VAR.07)
 - Variant de Calonge – s'Horta (Codi: 2.VAR.08)
 - Variant de Calonge Sud (Codi: 2.VAR.09)
 - Variant d'Es Llombards (Codi: 2.VAR.10)
 - Variant de Lluçmajor Nord (Codi: 2.VAR.11)

- Variant de Ses Salines (Codi 2.VAR.12)
- Variant d'Alcúdia Nord (Codi 2.VAR.13)
- Variant de Cas Concos (Codi 2.VAR.14)
- Variant de Petra Sud (Codi 2.VAR.16)
- Variant de Porto-Cristo. Tram II (Codi: 2.VAR.17)

3. El per a les variants següents amb zona de reserva definida als plànols de zones de reserva vial

- Ronda de Felanitx (Codi 2.VAR.15)
- Variant de Muro (Codi 1.VAR.05)
- Variant de Santa Eugenia (Codi 1.VAR.12)
- Variant de Sencelles (Codi 1.VAR.11)
- Variant de Petra Nord (Codi 1.VAR.01)
- Ronda Nord d'Inca (Codi 1.VAR.08)

Es redactarà, en cada cas, un estudi informatiu tenint la zona de reserva vial definida al PDSCMa un caràcter provisional i havent de ser suport de, almenys, una de les alternatives a analitzar.

El termini màxim per iniciar la redacció d'aquests estudis informatius serà de quatre anys a partir de la data d'entrada en vigor del PDSCMa.

4. Altres estudis informatius

Podran redactar-se estudis informatius per aprofundir en l'anàlisi dels impactes socials i ambientals derivats dels nous traçats ordenats.

ANNEX 1: QUADRES DE CARACTERÍSTIQUES TÈCNIQUES

CONDICIONS A:

**QUADRE DE CARACTERISTIQUES TÈCNIQUES EXIGIBLES ALS
PROJECTES DE VIES DE GRAN CAPACITAT:
AUTOVIES I AUTOPISTES.**

**CONDICIONS B:
QUADRE DE CARACTERISTIQUES TÈCNIQUES EXIGIBLES ALS
PROJECTES DE NOVA CONSTRUCCIÓ I DE CONDICIONAMENT
EN XARXA PRIMÀRIA BÀSICA:
VIES RÀPIDES I CARRETERES CONVENCIONALS.**

**CONDICIONS C:
QUADRE DE CARACTERISTIQUES TÈCNIQUES EXIGIBLES ALS
PROJECTES DE CONDICIONAMENT
EN XARXA PRIMÀRIA COMPLEMENTÀRIA I SECUNDÀRIA
CARRETERES CONVENCIONALS.**

**ANNEX 2: FACTORS AMBIENTALS
A TENIR EN COMPTE ALS PROJECTES DE
CONSTRUCCIÓ DE CARRETERES**

Identificació dels impactes i definició d'accions de prevenció o minoració s'aquests:

POSSIBLES IMPACTES	ACCIONS DE PREVENCIÓ O AMINORAMENT D'IMPACTES
1.- EFECTES DEGUTS A LES OBRES DE CONSTRUCCIÓ DE LA CARRETERA	
Abocadors	Elecció de zones adequades, d'acord amb les característiques del terreny, en la fase de projecte, abans del començament de les obres
Desaparició del terreny natural en la zona de préstecs	Restauració de l'estat primitiu de la coberta vegetal: emmagatzematge i reposició de la terra vegetal.
Alteració del curs de les aigües: erosions, zones sense desguàs, contaminació d'aigües.	Talussos suaus. Disseny o incorporació a un sistema integral de drenatge
Instal·lacions fixes d'obra: plantes asfàltiques, plantes de producció d'àrids.	Utilització de plantes o pedreres existents. Elecció adequada de l'emplaçament. Complementació de la reglamentació relativa a la producció de pols, gasos i soroll. Desmantellament de la instal·lació i labors de restauració del terreny i el paisatge natural, a la finalització de les obres.
Contaminació de l'aire per emissions o pols produïda per la maquinària de l'obra	Filtres en màquines i instal·lacions. Ocupació de catalitzadors industrials. Barreres contra el vent. Reg i estabilització de camins d'obra. Zones de neteja de fang de les rodes dels camions.
Aniquilació d'animals i destrucció d'hàbitat	Trasllat de poblacions i espècies. Creació de refugis pròxims en llocs estudiats. Creació de nous hàbitats. Construcció de tanques o barreres provisionals.
Estructures geològiques singulars i jaciments paleontològics	Evitar el pas per aquestes zones. Efectuar excavacions d'urgència. Protegir in situ. Trasllat a zones protegides i/o museus.
2.- EFECTES DEGUTS A LA PRÒPIA CARRETERA	
Ocupació del sòl amb caràcter exclusiu, impeding altres usos alternatius	Utilització de sòl improductiu o d'escàs valor per a usos agropecuaris o altres. Allunyament d'àrees poblades o urbanitzades. Respecte d'àrees d'interès natural.
Efecte barrera.	Ordenació d'accessos, passos i cruïlles. Senyalització adequada. Sistema de drenatge correcte.
Intrusió visual	Traça segons alineacions curvilínies de curvatura àmplia. Perfil coordinat amb traçat en planta. Adaptació al terreny. Tractament de marges: talussos suaus i cobertura vegetal. Plantació d'arbrat amb criteris d'integració paisatgística i seguretat vial. Tractament estètic d'obres de fàbrica: realç d'obres singulars, ocultació d'elements agressius. Tractament ornamental d'obres artístiques.

POSSIBLES IMPACTES	ACCIONS DE PREVENCIÓ O AMINORAMENT D'IMPACTES
Trams abandonats per variants de traçat	Restauració de la vegetació i el terreny natural. Creació d'àrees de repòs.
Aportació de sòlids a rius i embassaments	Plantacions en vessants. Correccions de torrents. Barreres de retenció de sediments. Suavitació de pendents. Mesures antierosió.
3.- EFECTES DEGUTS A LA CIRCULACIÓ DE VEHICLES	
Soroll i vibracions	Traçat allunyat de zones habitades. Disposició de franges de protecció vial. Plantació de barreres vegetals. Disposició de pantalles acústiques. Disseny amb condicions tècniques pròpies per a suportar la intensitat de tràfic prevista, amb un nivell de servei adequat.
Contaminació de l'aire i aigua pel tràfic rodat	Tràfic continu, sense aturades ni pendents acusats. Sistema de drenatge adequat. Protecció de conques d'alimentació de proveïment d'aigua. Ordenació de bandes de protecció en vores de sistemes urbans confrontants
Danys ocasionats per accidents de trànsit	Ordenació de marges amb criteris de seguretat: eliminació d'obstacles laterals; Talussos suaus de desmunt o terraplè; Utilització de plantacions toves en la banda de terreny pròxima a la carretera. Característiques tècniques adequades a la funció i l'intensitat de trànsit previstes.
Risc d'incendis	Labors preventives de neteja. Construcció de tallafocs. Construcció de camins de servei forestal. Barreres per a impedir el pas a zones amb el risc d'incendis. Protecció de marges amb cunetes revestides i murets.